

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 21 juni 2019
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

NOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: Valfärdsekonomi
– Vägledande not (inför ministerdebatten)

För delegationerna bifogas den ovannämnda vägledande noten inför mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 8 juli 2019.

Välfärdsekonomi

Stora utmaningar och möjligheter börjar växa fram vid Europas horisont i samband med förändringar som beror på globalisering, klimatförändringar, teknisk utveckling, nya arbetsformer och demografiska förändringar till följd av längre förväntad livslängd och låga födelsetal. I detta sammanhang är resiliens tillsammans med god förmåga att snabbt anpassa sig till förändringar på alla nivåer i samhället, inbegripet myndigheter och näringsliv, viktigare än någonsin.

För att kunna bemöta denna utveckling och uppnå en hållbar tillväxt för alla i den snabbt föränderliga miljön måste vi främja vår europeiska sociala modell som ger alla människor egenmakt. Det är vår komparativa fördel i den allt hårdare globala konkurrensen. EU bör sträva efter att vara världens mest konkurrenskraftiga och socialt sammanhållna ekonomi.

Debatten om EU:s sociala dimension har pågått i flera år. Det råder bred enighet bland ministrarna i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) om vikten av EU:s sociala dimension och behovet av att stärka dess roll i EU:s politiska diskussioner, bland annat inom ramen för planeringsterminen. Men ibland verkar den sociala dimensionen fortfarande vara något underordnad EU:s övriga politikområden.

Europeiska kommissionen har inlett många viktiga initiativ för att främja den sociala dimensionen, varav det viktigaste är den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Det sistnämnda initiativet var en viktig milstolpe för att placera den sociala dimensionen längre upp på EU:s politiska dagordning och koppla de ekonomiska och sociala dimensionerna närmare varandra. Finlands ordförandeskap vill fortsätta och fördjupa den diskussion som inleddes genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter och avser att föra djupgående diskussioner om välfärdsekonomin och de ömsesidigt stärkande kopplingarna mellan människors välfärd och hållbar ekonomisk tillväxt.

Det grundläggande syftet med EU är enligt fördraget att se till att människors värde respekteras och att främja välfärden för EU:s befolkning.

Människors välfärd och en hållbar ekonomisk tillväxt är inte motstridiga mål. OECD har genomfört omfattande forskning i ämnet ”Välfärdsekonomi¹”, som visar att mänsklig välfärd och hållbar ekonomisk tillväxt är ömsesidigt förstärkande. Främjandet av välfärd och förebyggande av sjukdomar och social utestängning är av stor betydelse ur ett mänskligt perspektiv, men är också viktiga faktorer när det gäller att minska de framtida offentliga utgifterna, öka produktiviteten och förlänga arbetslivet. Människors välfärd är visserligen ett värde i sig, men den är också avgörande för ekonomin. Detta är *välfärdsekonomins primära anspråk*.

Välfärdsekonomi är ett brett begrepp som omfattar politiska åtgärder på det sociala området samt inom områdena sysselsättning, jämställdhet, hälso- och sjukvård och utbildning. Det framhåller vikten av en övergripande strategi. Att övervinna barriärer genom sektorsövergripande samarbete är av avgörande betydelse för att välfärdsekonomin ska kunna utvecklas till sin fulla potential. Samarbetet stärker kunskapsbasen och skapar synergier och outnyttjad potential som måste utnyttjas för att de politiska beslutens långsiktiga positiva effekter ska bli så stora som möjligt.

Åtgärder till stöd för välfärd och större socioekonomiska möjligheter kan få effekt med betydande fördröjning, och deras bidrag till ekonomin är ofta svårt att beräkna med exakthet. Detta gör det svårt att inkludera välfärdsinvesteringar i finanspolitiken, särskilt under en ekonomisk nedgång. Detta kan dock leda till allvarliga negativa spridningseffekter och försämrade ekonomiska fundamenta.

Även om BNP är användbart för att mäta marknadsproduktion och ge en indikativ bild av ekonomin vid en viss tidpunkt ger den inte en heltäckande bild av människors välfärd. Ett evidensbaserat beslutsfattande kräver att man använder en lång rad indikatorer och omfattande konsekvensbedömningar samt att man har ett långsiktigt perspektiv.

¹ En sammanfattning av OECD:s bakgrundsdokument finns i dok. ST 10414/19 och OECD:s bakgrundsdokument i dok. ST 10414/19 ADD 1.

Välfärdsekonomi är en strategi som

- *ökar vår förståelse av hur människors välbefinnande ökar produktiviteten, skapar ekonomisk tillväxt, ökar sysselsättningen och förbättrar den finanspolitiska hållbarheten,*
- *framhåller vikten av omfattande konsekvensbedömningar för att säkerställa en utvärdering av hur lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder påverkar människors välfärd,*
- *framhåller välfärden som ett värde i sig och som en källa till samhällelig resiliens och stabilitet som också gynnar företag och lockar till sig investeringar.*

Välfärdsekonomin kräver inga nya befogenheter och ej heller nödvändigtvis nya strukturer för EU, utan snarare en förbättrad användning av de befintliga. Den framhåller vikten av att gå vidare inom de områden där EU har ett mandat, såsom hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och jämställdhet.

Förutom denna direkta befogenhet påverkar EU människors välfärd på olika sätt. EU påverkar välfärden genom lagstiftning inom andra politikområden, genom den europeiska planeringsterminen, som omfattar ekonomi, sysselsättning, socialpolitik och hälso- och sjukvård, samt genom främjande och utbyte av bästa praxis. Människors välfärd har betydande gränsöverskridande spridningseffekter, inte bara genom tillväxt utan också genom ekonomisk och samhällelig stabilitet, vilket gör den mycket viktig för EU:s framtid. Om EU inte anses öka människors välfärd kommer unionen att förlora folkets stöd.

En av de största utmaningarna som EU står inför är de framväxande ojämlikheterna i medlemsstaterna. Ojämlikhet leder till betydande förluster i såväl mänsklig som ekonomisk potential, både nationellt och på EU-nivå. Fler möjligheter till social rörlighet uppåt stöder den uppåtgående sociala och ekonomiska konvergens som EU behöver.

Mot bakgrund av ovanstående uppmanas ministrarna att överväga följande frågor:

1. Vad anser ni om att stärka välfärdsekonomin som riktlinje för politik och beslutsfattande?
2. På vilket sätt bör EU:s politik och beslutsfattande utvecklas för att stärka kopplingen mellan den ekonomiska politiken och välfärdspolitiken?
3. Ett långsiktigt mål är att stärka välfärdsekonomin principer i hela EU. Hur bör de första åtgärderna se ut?
